

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«УХВАЛЕНО»

Вченою радою Запорізького
державного медичного університету
Протокол № 11 від 18.04.2017

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Запорізького державного
медичного університету, професор
Ю. М. Колесник

« 18 » 04 2017 р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПІДГОТОВКУ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ І НАУКОВИХ
КАДРІВ У ЗАПОРІЗЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказом ректора Запорізького
державного медичного університету
№ 193/1 від 19.04.2017 року

2017 рік

1. Загальні положення

- 1.1. Дане положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів у Запорізькому державному медичному університеті (далі – Положення) регламентує порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Запорізькому державному медичному університеті як одного з напрямів провадження освітньої та наукової діяльності, створення потужного кадрового потенціалу науково-педагогічних працівників вищої кваліфікації та визначає головні принципи вищезазначеної підготовки.
- 1.2. У сфері підготовки та атестації науково-педагогічних і наукових кадрів Запорізький державний медичний університет керується Законами України «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про наукову та науково-технічну експертизу», іншими Законами України, що регламентує освітню і наукову роботу, чинними нормативними актами Президента України, постановою Кабінету міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» № 261 від 23.03.2016 р., наказом МОН України «Про внесення змін до Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам» № 174 від 06.02.2017 р., «Про затвердження державного замовлення на підготовку фахівців, науково-педагогічних та робітничих кадрів, на підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів для державних потреб» № 887 від 26.06.2006 р. (редакція від 26.12.2016 р.), нормативними актами Держстандарту України, Міністерства освіти і науки та Міністерства охорони здоров'я, Наказами МОЗ, розпорядженнями обласної державної адміністрації та органів місцевого самоврядування, Статутом університету, наказами ректора, рішеннями ректорату, Вченої ради ЗДМУ, а також цим Положенням.
- 1.3. Підготовка науково-педагогічних кадрів в університеті здійснюється під час навчання в аспірантурі заочною (денною, вечірньою) або заочною формою навчання, та в докторантурі заочною (денною) формою навчання або шляхом планування та виконання дисертацій пошукувачами наукових ступенів поза аспірантурою (для осіб, які професійно провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи у ЗДМУ), шляхом переводу в наукові співробітники кандидатів наук, що виконують докторські дисертації.
- 1.4. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ЗДМУ здійснюється згідно постанови Кабінету міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» № 261 від 23.03.2016 р. та отриманих ліцензій за спеціальностями «222 Медицина», «228 Педіатрія», «226 Фармація», «221 Стоматологія» за державним замовленням (денна і вечірня форма навчання) та без відриву від виробництва на умовах контракту.
- 1.5. Підготовка науково-педагогічних кадрів в університеті здійснюється в тісній взаємодії з МОЗ України, ДАК України, вищими навчальними закладами МОЗ, МОН і АПН України, НДІ системи АМН, АПН, МОЗ і НАН України.
- 1.6. Підготовка науково-педагогічних кадрів здійснюється згідно з планами підготовки докторів філософії, докторів наук, пошукувачів наукового ступеня в ЗДМУ, які щорічно затверджуються Вченою радою університету і МОЗ України.
- 1.7. Координує підготовку науково-педагогічних кадрів в університеті проректор з наукової роботи, який щорічно звітує Вченій раді університету і МОЗ України про виконання планів підготовки докторів філософії і докторів наук в ЗДМУ.
- 1.8. До підготовки науково-педагогічних кадрів безпосередньо залучені відділ аспірантури і докторантури, спеціалізовані ради ДАК України при ЗДМУ, Вчена рада і кафедри університету.
- 1.9. Головні принципи підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів в університеті:
 - виховання майбутніх викладачів-науковців з найталановитіших студентів (шляхом їх навчання навичкам наукової роботи, об'єднання в академічні групи з індивідуальним графіком навчання у найбільш кваліфікованих викладачів і наданням щотижневого «наукового» дня);
 - планомірний відбір в аспірантуру найбільш талановитих молодих людей та забезпечення їх працевлаштування викладачами кафедр університету після захисту кандидатських дисертацій;
 - необхідними умовами для вступу в аспірантуру, докторантуру є вільне володіння англійською мовою та комп'ютерною технікою;
 - своєчасне представлення до вченого звання доцента молодих, талановитих викладачів – докторів філософії, які водночас стали досвідченими лікарями і спеціалістами в фармації;
 - формування резерву завідувачів кафедр з молодих і талановитих докторів наук або викладачів, що закінчують докторську дисертацію, які є професіоналами у відповідних галузях медицини і фармації;
 - широке використання докторантури для підготовки докторів наук в резерв та на посади завідувачів кафедр.
- 1.10. Атестація наукових і науково-педагогічних кадрів у ЗДМУ на науковий ступінь доктора філософії і доктора наук здійснюється через спеціалізовані ради ДАК України, відкриті при НДІ і ВНЗ (в тому числі – і при ЗДМУ).

2. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі

- 2.1. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі здійснюється за освітньо-науковою програмою та навчальним планом, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються вченою радою ЗДМУ протягом двох місяців з дня зарахування особи до аспірантури.
- 2.2. Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури складаються з освітньої та наукової складових.
- 2.3. Освітньо-наукова програма аспірантури включає чотири складові, що передбачають набуття аспірантом компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій:
 - здобуття глибоких знань із спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку (обсяг такої освітньої складової становить 12 кредитів ЄКТС);
 - оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору (обсяг такої освітньої складової становить 3 кредити ЄКТС);
 - набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведенні навчальних занять, обробки даних дослідження методами біостатистики, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності (обсяг такої освітньої складової становить 9 кредитів ЄКТС);
 - здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності (обсяг такої навчальної складової становить 8 кредитів ЄКТС).
 - Аспірант, який підтвердив рівень свого знання іноземної мови, зокрема англійської, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, на рівні C1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, має право на зарахування відповідних кредитів, передбачених освітньо-науковою програмою аспірантури, як таких, що виконані у повному обсязі; та на використання обсягу навчального навантаження, передбаченого для набуття мовних компетентностей, для здобуття інших компетентностей (за погодженням з науковим керівником).
 - Вчена рада ЗДМУ має право прийняти рішення про визнання набутих аспірантом в інших вищих навчальних закладах (наукових установах) компетентностей з однієї чи декількох навчальних дисциплін (зарахувати кредити ЄКТС), обов'язкове здобуття яких передбачено освітньо-науковою програмою аспірантури.
- 2.4. Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, та захистити дисертацію.
- 2.5. Навчальний план аспірантури містить інформацію про перелік та обсяг навчальних дисциплін (36 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС), послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.
- 2.6. Індивідуальний навчальний план аспіранта повинен містити перелік дисциплін за вибором аспіранта в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС. При цьому аспіранти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти і які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням із своїм науковим керівником та керівником відповідного факультету чи підрозділу. При вивченні дисциплін за вибором аспіранта академічною групою вважається група з п'яти або більше осіб. У разі меншої кількості осіб у групі навчальне навантаження по кафедрах враховується з коефіцієнтом 0,5.
- 2.7. Засвоєння аспірантами навчальних дисциплін може відбуватися на базі ЗДМУ, а також в рамках реалізації права на академічну мобільність – на базі інших вищих навчальних закладів (наукових установ).
- 2.8. Аспірант має право змінювати свій індивідуальний навчальний план за погодженням із своїм науковим керівником у порядку, який затверджується вченою радою.
- 2.9. Усі аспіранти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та освітньо-науковою програмою аспірантури ЗДМУ.
- 2.10. Вчена рада ЗДМУ має право прийняти рішення про визнання набутих аспірантом в інших вищих навчальних закладах (наукових установах) компетентностей з однієї чи декількох навчальних дисциплін (зарахувати кредити ЄКТС), обов'язкове здобуття яких передбачено освітньо-науковою програмою аспірантури.

- 2.11. Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.
- 2.12. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях.
- 2.13. Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи (аспірант) і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури.
- 2.14. Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється постійно діючою або спеціалізованою вченою радою, утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.
- 2.15. Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).
- 2.16. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.
- 2.17. Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії захищають дисертації, як правило, у постійно діючій спеціалізованій вченій раді з відповідної спеціальності, яка функціонує у ЗДМУ, де здійснювалася підготовка аспіранта, або у спеціалізованій вченій раді іншого вищого навчального закладу (наукової установи), де функціонує постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності.
- 2.18. Державне замовлення на підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі за спеціальностями розподіляється МОЗ України на конкурсній основі між вищими навчальними закладами та науковими установами.
- 2.19. Кількість аспірантів, підготовка яких здійснюється поза державним замовленням, та вартість такої підготовки визначаються вченою радою ЗДМУ з урахуванням ліцензійного обсягу, зазначеного в ліцензії ЗДМУ, за якою він провадить освітню діяльність на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, та можливостей забезпечення кваліфікованого наукового керівництва та задоволення освітніх потреб аспірантів за відповідною спеціальністю.

3. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою

- 3.1 Особи, які професійно провадять наукову або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи у ЗДМУ, мають право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою у ЗДМУ без переривання трудової діяльності або під час перебування у творчій відпустці за умов наявності у ЗДМУ ліцензії на провадження освітньої діяльності на третьому рівні вищої освіти за відповідною спеціальністю.
- 3.2 Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою передбачає повне та успішне виконання відповідної освітньо-наукової програми та навчального плану аспірантури ЗДМУ згідно із затвердженими в установленому порядку індивідуальним навчальним планом та індивідуальним планом наукової роботи прикріпленої особи та публічний захист дисертації у спеціалізованій вченій раді.
- 3.3 Правила та процедури здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою визначаються вченою радою ЗДМУ.
- 3.4 Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти осіб, які прикріплені до ЗДМУ для реалізації свого права на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою, а також їх наукове керівництво здійснюється за кошти ЗДМУ. Особи, прикріплені до ЗДМУ з метою здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою, мають всі права і обов'язки підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі.
- 3.5 У разі звільнення з роботи особа втрачає право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою у ЗДМУ та має право:
 - продовжити свою підготовку для здобуття ступеня доктора філософії поза аспірантурою у вищому навчальному закладі (науковій установі), до якого особа зарахована на посаду науково-педагогічного чи наукового працівника (за умов прийняття відповідного рішення таким вищим навчальним закладом (науковою установою));
 - вступити до аспірантури (ад'юнктурі) вищого навчального закладу (наукової установи) для здобуття відповідного ступеня заочною (денною, вечірньою) або заочною (дистанційною) формою навчання і зарахування їй відповідних кредитів ЄКТС, здобутих поза аспірантурою.

4. Підготовка здобувачів ступеня доктора наук у докторантурі. Порядок та умови вступу до докторантури

- 4.1. З метою завершення роботи над науковими дослідженнями та оформлення їх результатів та/або для підготовки публікацій до захисту для здобуття ступеня доктора наук особа має право вступити до докторантури ЗДМУ.
 - 4.1.1. Протягом строку перебування в докторантурі докторант зобов'язаний захистити результати своїх наукових досягнень у вигляді дисертації, або опублікованої монографії, або наукової доповіді за

- сукупністю статей, опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях, перелік яких затверджується МОН, у спеціалізованій вченій раді.
- 4.1.2. Здобувач ступеня доктора наук у дисертації (монографії, сукупності наукових робіт) повинен представити узагальнення самостійних досліджень стосовно актуальної наукової проблеми (групи проблем) у межах однієї або кількох галузей знань, результати яких забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення, є достовірними та пройшли широку апробацію.
 - 4.1.3. Перебування в докторантурі не є обов'язковою умовою для подання наукових досягнень до спеціалізованої вченої ради та подальшого їх публічного захисту для здобуття ступеня доктора наук.
 - 4.2. Докторантура відкривається за рішенням вченої ради ЗДМУ, що затверджується наказом ректора, за умови наявності трьох штатних працівників – докторів наук з відповідної або суміжної спеціальності. Наявність підстав для відкриття докторантури перевіряється державним замовником під час проведення конкурсу на розміщення державного замовлення.
 - 4.3. Прийом до докторантури або надання творчої відпустки здійснюється з урахуванням наукових, науково-технічних досягнень за обраною спеціальністю відповідно до встановлених вимог.
 - 4.3.1. До докторантури приймаються особи, які мають ступінь доктора філософії, наукові здобутки та опубліковані праці з обраної спеціальності (зокрема публікації в міжнародних реферованих журналах, індексованих в наукометричних базах, згідно з вимогами до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені) і які мають наукові результати, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації, монографії чи наукової доповіді за сукупністю статей.
 - 4.4. Для вступу до докторантури вступник не менше ніж за два місяці до вступу подає кафедрі, відділу, лабораторії ЗДМУ розгорнуту пропозицію, в якій міститься план дослідницької роботи та/або інформація про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки результатів проведених досліджень до захисту. Протягом місяця з дня надходження документів від усіх вступників відповідний структурний підрозділ заслуховує їх наукові доповіді і шляхом голосування визначає можливість зарахування кожного вступника до докторантури та подає висновки на розгляд вченої ради ЗДМУ.
 - 4.4.1. Перелік та строк подання документів, необхідних для вступу до докторантури визначається в правилах прийому до ЗДМУ. Перелік повинен включати, зокрема:
 - письмову характеристику наукової діяльності вступника, складену доктором наук, який є штатним науково-педагогічним або науковим працівником ЗДМУ, із згодою бути науковим консультантом в разі його вступу до докторантури;
 - копію диплома доктора філософії або кандидата наук.
 - 4.4.2. Особа, яка подає для вступу до докторантури диплом, що виданий іноземним вищим навчальним закладом, допускається до вступу нарівні з іншими вступниками. У разі позитивного рішення вченої ради ЗДМУ щодо зарахування такого вступника в докторантуру вчена рада ЗДМУ одночасно приймає рішення про визнання його диплома. У разі відмови вчена рада ЗДМУ надає вступнику обґрунтоване пояснення причин такої відмови.
 - 4.5. Вчена рада ЗДМУ в місячний строк розглядає висновки кафедри, відділу, лабораторії щодо кожного вступника і приймає рішення про його зарахування до докторантури та відповідно до наданої характеристики наукової діяльності вступника призначає докторанту наукового консультанта з числа штатних науково-педагогічних або наукових працівників відповідного вищого навчального закладу (наукової установи) із ступенем доктора наук з відповідної спеціальності. Рішення вченої ради затверджується і оформляється наказом ректора ЗДМУ. На здійснення наукового консультування відводиться щороку 50 академічних годин навантаження на одного докторанта. Науковий консультант може здійснювати підготовку лише одного докторанта.
 - 4.6. Державне замовлення на підготовку здобувача вищої освіти ступеня доктора наук в докторантурі за спеціальностями розподіляється МОН і МОЗ України на конкурсній основі між вищими навчальними закладами та науковими установами, у яких діють спеціалізовані вчені ради з відповідних спеціальностей.
 - 4.6.1. Інформація про розподіл державного замовлення оприлюднюється на офіційному веб-сайті МОН та веб-сайті ЗДМУ, якщо отримано державне замовлення на підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук.
 - 4.6.2. Атестація докторанта здійснюється постійно діючою спеціалізованою вченою радою з відповідної спеціальності, яка функціонує у ЗДМУ. Якщо у ЗДМУ не функціонує спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності, атестацію докторанта може здійснювати постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності іншого вищого навчального закладу (наукової установи) за клопотанням ЗДМУ або за заявою докторанта.

6. Планування прийому до аспірантури та докторантури

- 6.1. На підставі перспективного плану підготовки науково-педагогічних кадрів ЗДМУ, замовлень кафедр і НДІ університету, та замовлень інших ВНЗ і НДІ України ректорат щорічно складає проекти річних і перспективних планів прийому до аспірантури з відривом від виробництва та без відриву від

- виробництва з правом навчання на держбюджетній основі і на умовах контракту, а також проекти річних планів прийому до докторантури за державним замовленням.
- 6.2. Проекти річних і перспективних планів прийому до аспірантури з відривом від виробництва та без відриву від виробництва з правом навчання на держбюджетній основі і на умовах контракту, а також проекти річних планів прийому до докторантури за державним замовленням затверджуються Вченою радою ЗДМУ і подаються на затвердження до МОЗ і МОН України.
 - 6.3. Після затвердження МОЗ України плану прийому до аспірантури з відривом від виробництва та без відриву від виробництва з правом навчання на держбюджетній основі, а також плану прийому до докторантури за державним замовленням університет вміщує у засобах масової інформації оголошення про конкурсний прийом до аспірантури і докторантури не пізніше, ніж за три місяці до початку прийому із зазначенням наукових спеціальностей, термінів та умов прийому, переліку необхідних документів.
 - 6.4. Після закінчення прийому до аспірантури і докторантури ректорат ЗДМУ у п'ятиденний термін подає до МОЗ України звіт про виконання плану прийому до аспірантури і докторантури за рахунок державного замовлення.
 - 6.5. Керівники підприємств, установ і організацій зобов'язані звільнити з роботи осіб, зарахованих до аспірантури з відривом від виробництва або докторантури, в необхідний для своєчасного прибуття на навчання термін. Підставою для звільнення з роботи є копія наказу про зарахування особи до аспірантури або докторантури.

7. Порядок та умови вступу до аспірантури

- 7.1. Вступ до аспірантури здійснюється на конкурсній основі відповідно до Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів, затверджених МОН, та правил прийому до ЗДМУ.
- 7.2. Правила прийому до вищого навчального закладу, зокрема щодо прийому до аспірантури та докторантури, затверджує вчена рада ЗДМУ на основі Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів та в установлені строки оприлюднює їх на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу.
- 7.3. Правила прийому до ЗДМУ діють протягом відповідного навчального року і визначають, зокрема:
 - порядок, перелік і строки подання документів для вступу до аспірантури ЗДМУ;
 - зміст, форму і строки вступних випробувань для конкурсного відбору вступників до аспірантури за кожною спеціальністю або відповідною галуззю знань.
- 7.4. До аспірантури на конкурсній основі приймаються особи, які здобули вищу освіту ступеня магістра. До вступних випробувань допускаються особи, які вчасно подали всі необхідні для вступу документи згідно з правилами прийому до ЗДМУ. Приймальна комісія може відмовити особі в допуску до проходження вступних випробувань до аспірантури виключно у зв'язку з неподанням в установлені строки документів, визначених правилами прийому.
- 7.5. Перелік документів, необхідних для вступу до аспірантури, повинен включати:
 - заяву вступника;
 - копію диплома магістра (спеціаліста) із зазначенням здобутої спеціальності (кваліфікації).
- 7.5.1. У правилах прийому до ЗДМУ визначено додатковий перелік документів, обов'язкових для допуску до вступних випробувань.
- 7.5.2. Особа, яка подає для вступу до аспірантури диплом, що виданий іноземним вищим навчальним закладом, допускається до вступних випробувань нарівні з іншими особами. Зарахування такого вступника здійснюється в разі успішного складення ним вступних випробувань та прийняття вченою радою ЗДМУ рішення про визнання його диплома.
- 7.6. Вступні випробування до аспірантури ЗДМУ складаються з:
 - вступного іспиту із спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності);
 - вступного іспиту з іноземної мови (за вибором вченої ради вищого навчального закладу (наукової установи) в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти). Вступник, який підтвердив свій рівень знання, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, звільняється від складення вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного випробування з іноземної мови з найвищим балом;
 - презентації дослідницьких досягнень у вигляді реферату з обраної спеціальності.
- 7.6.1. Вага бала з кожного вступного випробування під час підрахування результатів конкурсу визначається в правилах прийому до ЗДМУ.
- 7.6.2. Результати вступних випробувань до аспірантури дійсні для вступу до ЗДМУ протягом одного календарного року.
- 7.7. За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника за процедурою, визначеною правилами прийому до ЗДМУ.

- 7.8. Рішення приймальної комісії про зарахування до аспірантури затверджується наказом ректора ЗДМУ, який оприлюднюється в установленому порядку.
- 7.9. Аспіранту одночасно з його зарахуванням відповідним наказом ректора ЗДМУ призначається науковий керівник з числа наукових або науково-педагогічних працівників з науковим ступенем.

8. Особливості навчання в аспірантурі і докторантурі

- 8.1. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки, а підготовки доктора наук у докторантурі – два роки.
- 8.2. Підготовка в аспірантурі чи докторантурі передбачає виконання особою відповідної освітньо-наукової або наукової програми ЗДМУ за певною спеціальністю та проведення власного наукового дослідження. Невід'ємною складовою освітньо-наукової програми аспірантури та наукової програми докторантури є підготовка та публікація наукових статей.
- 8.3. Аспіранти і докторанти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в аспірантурі та докторантурі.
- 8.4. Індивідуальний план наукової роботи погоджується здобувачем з його науковим керівником (консультантом) та затверджується вченою радою ЗДМУ або вченою радою відповідного структурного підрозділу протягом двох місяців з дня зарахування здобувача до ЗДМУ.
- 8.5. Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання здобувачем відповідного ступеня і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.
- 8.6. Порухення строків виконання індивідуального плану наукової роботи без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення вченою радою ЗДМУ рішення про відрахування аспіранта або докторанта.
- 8.7. Підготовка в аспірантурі та докторантурі завершується захистом наукових досягнень аспіранта або докторанта у спеціалізованій вченій раді. Здобувачі мають право на вибір спеціалізованої вченої ради.
- 8.8. Аспірант або докторант, який захистився до закінчення строку підготовки в аспірантурі або докторантурі, має право за власним вибором:
 - отримати одноразову виплату в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті ЗДМУ на відповідний календарний рік, та за власною заявою бути відрахованим з аспірантури або докторантури;
 - отримати за власною заявою оплачувану академічну відпустку на строк, що залишився до завершення нормативного строку підготовки в аспірантурі або докторантурі.
- 8.9. Якщо аспірант захистив дисертацію на другому чи третьому році підготовки в аспірантурі та був обраний за конкурсом на відповідну посаду наукового (науково-педагогічного) працівника в ЗДМУ, то загальна сума залишку стипендії нараховується йому як щомісячна надбавка до заробітної плати.
- 8.10. Науковий керівник аспіранта здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта, контролює виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану аспіранта і відповідає перед вченою радою ЗДМУ за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.
 - 8.10.1. Науковий керівник, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво (консультування), як правило, не більше п'яти здобувачів наукових ступенів, включаючи тих, що здобувають науковий ступінь доктора наук.
 - 8.10.2. Науковий керівник, який має ступінь доктора філософії, може здійснювати одночасне наукове керівництво роботою над дисертаціями, як правило, не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора філософії.
 - 8.10.3. На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта науковому керівникові відводиться щороку 50 академічних годин навчального навантаження. Вчена рада ЗДМУ з урахуванням потреб аспіранта та ефективності роботи наукового керівника з підготовки докторів філософії може відвести більшу кількість годин навчального навантаження керівникові з їх оплатою за рахунок коштів спеціального фонду ЗДМУ.
 - 8.10.4. Рішенням вченої ради аспіранту може бути призначено два наукових керівники з відповідним розподілом годин навчального навантаження та обов'язків між ними.
- 8.11. Особам, зарахованим за державним замовленням до аспірантури з відривом від виробництва або докторантури, стипендія призначається з дня їх зарахування, а тим, які навчаються в аспірантурі або докторантурі за контрактом, - відповідно до умов контракту.
- 8.12. Щороку докторанти, після попереднього обговорення на кафедрі, у НДІ, лабораторії, подають до відділу аспірантури і докторантури звіт про виконання індивідуального плану роботи, за результатами якого проводиться їх атестація і приймається рішення про подальше перебування в докторантурі. Результати атестації затверджуються Вченою радою ЗДМУ.
- 8.13. Аспірант працює за індивідуальним планом роботи, не менше ніж два рази на рік звітує про його виконання на засіданні кафедри, відділу, лабораторії і щорічно атестується науковим керівником та відділом аспірантури і докторантури. Результати атестації затверджуються Вченою радою ЗДМУ, за результатами атестації відповідним наказом ректора аспірант переводиться на наступний рік навчання або відраховується з аспірантури.

- 8.14. Аспірантам, які навчаються без відриву від виробництва та успішно виконують індивідуальний план роботи, за місцем роботи надається додаткова оплачувана щорічна відпустка тривалістю 30 календарних днів для виконання роботи над дисертацією та, за їх бажанням, протягом чотирьох років навчання - один вільний від роботи день на тиждень з оплатою його в розмірі 50 відсотків середньої заробітної плати працівника. До щорічної відпустки не включається час проїзду від місця роботи аспіранта до місця знаходження ЗДМУ і назад. Витрати на проїзд несе аспірант.
- 8.15. Взаємні зобов'язання ЗДМУ та аспіранта або докторанта, підготовка яких здійснюється за державним замовленням, визначаються в типовій угоді, якою передбачається своєчасне закінчення роботи над дисертацією, працевлаштування після закінчення аспірантури або докторантури, забезпечення відповідних умов праці, надання впорядкованого житла тощо та відповідальність сторін у разі невиконання умов типової угоди.
- 8.16. До терміну навчання в аспірантурі або перебування в докторантурі не включається період хвороби (тривалістю понад один місяць), знаходження у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, а також відсутність з інших поважних причин, передбачених законодавством України. Вчена рада ЗДМУ оцінює обставини, що виключили можливість працювати над дисертацією, і визначає термін, на який продовжується навчання в аспірантурі або докторантурі (як правило, не більше одного року).
- 8.17. Переведення аспірантів або докторантів до іншого вищого навчального закладу, наукової установи, а також на іншу форму навчання здійснюється керівництвом ЗДМУ. Переведення аспірантів, які навчаються за цільовим призначенням, на іншу форму навчання може здійснюватися тільки за клопотанням організації, яка направила їх на навчання.
- 8.18. Аспірант або докторант може бути відрахованим з аспірантури або докторантури за грубе порушення правил внутрішнього розпорядку ЗДМУ, за вчинення протиправних дій, а також за невиконання індивідуального плану роботи без поважних причин. Рішення про відрахування аспіранта або докторанта приймає Вчена рада ЗДМУ. На підставі рішення Вченої ради, аспірант або докторант відраховується з аспірантури або докторантури наказом керівника вищого навчального закладу, наукової установи.
- 8.19. Аспірант або докторант, який був зарахований до аспірантури або докторантури за державним замовленням і відрахований через зазначені причини, відшкодовує вартість навчання згідно із законодавством України.
- 8.20. Аспіранти або докторанти можуть бути направлені на стажування до провідних вітчизняних і закордонних наукових центрів. Витрати, пов'язані з їх відрядженням, проводяться згідно із законодавством України.
- 8.21. Аспірантам і докторантам можуть бути призначені в установленому порядку іменні стипендії, засновані на честь видатних діячів науки, культури, освіти, громадських діячів, а також засновані Президентом України, Кабінетом Міністрів України, а також державними і недержавними органами, підприємствами, установами і організаціями.
- 8.22. Аспірант або докторант, який успішно захистив дисертацію до закінчення терміну навчання в аспірантурі або перебування в докторантурі, вважається таким, що повністю виконав індивідуальний план роботи, і відраховується з аспірантури або докторантури з дня захисту дисертації.
- 8.23. Аспіранти, які закінчили навчання в аспірантурі з відривом від виробництва за державними замовленням, працевлаштовуються згідно з типовою угодою, а аспіранти, які закінчили навчання в аспірантурі поза державним замовленням, - згідно з контрактом.
- 8.24. Термін навчання в аспірантурі і перебування в докторантурі включається до науково-педагогічного стажу.

9. Обов'язки наукових керівників і наукових консультантів

- 9.1. Науковий керівник аспіранта здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, контролює виконання затвердженого ним індивідуального плану та несе особисту відповідальність за якісне написання аспірантом дисертації.
- 9.2. Науковий консультант докторанта несе особисту відповідальність за якісне і своєчасне виконання докторантом докторської дисертації.
- 9.3. Вчена рада ЗДМУ не менш як один раз на рік розглядає питання щодо підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів, переглядає склад наукових керівників, консультантів та має право усувати від наукового керівництва або наукового консультування осіб, які не забезпечують своєчасної і якісної підготовки аспірантів або докторантів.

10. Права та обов'язки аспірантів і докторантів

- 10.1. Аспіранти і докторанти мають права здобувачів вищої освіти, визначеними Законом України "Про вищу освіту", на:
 - вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної у вищих навчальних закладах (наукових установах), бібліотеках і державних архівах України;
 - отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника (консультанта), для аспірантів – на чіткий розподіл обов'язків між науковими

- керівниками у разі призначення вченою радою вищого навчального закладу (наукової установи) двох керівників;
- безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;
 - академічну мобільність, що реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579;
 - академічну відпустку, зокрема за станом здоров'я, у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, відповідно до законодавства.
- 10.2. Аспіранти і докторанти зобов'язані виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти, визначені Законом України "Про вищу освіту":
- дотримуватися морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі (професії), встановлених ЗДМУ;
 - виконувати індивідуальний план наукової роботи та систематично звітувати про хід його виконання на засіданні кафедри, відділу, лабораторії чи іншого підрозділу вищого навчального закладу (наукової установи), який уповноважений для цього його вченою радою; захистити в установленний строк свої наукові досягнення у вигляді дисертації (для аспірантів) та у вигляді дисертації, або опублікованої монографії, або за сукупністю опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях статей (для докторантів) у спеціалізованій вченій раді.
- 10.3. Покладення вищим навчальним закладом (науковою установою) на аспіранта (ад'юнкта) чи докторанта обов'язків, не пов'язаних з виконанням відповідної освітньо-наукової (наукової) програми та підготовкою дисертації (монографії, статей), забороняється.
- 10.4. Аспіранти і докторанти мають право брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.

11. Переведення кандидатів наук, які працюють у ЗДМУ, на посади наукових співробітників для завершення докторських дисертацій

- 11.1. Доктора філософії, які мають вагомі здобутки з певної наукової спеціальності і виконали не менше двох третин плану дисертаційної роботи, можуть переводитися на посади наукових співробітників для завершення докторських дисертацій тривалістю до двох років.
- 11.2. Доктора філософії, які претендують на переведення на посаду наукового співробітника, подають на ім'я ректора заяву із зазначенням необхідної тривалості перебування на посаді наукового співробітника, а також розгорнутий план докторської дисертації, календарний графік його виконання та список опублікованих наукових праць і винаходів.
- 11.3. Вчена рада ЗДМУ, розглянувши висновки відповідної кафедри щодо можливості переведення доктора філософії на посаду наукового співробітника, визначає можливі терміни виконання докторської дисертації і приймає рішення про переведення його на посаду наукового співробітника. Рішення Вченої ради оформляється наказом ректора університету.
- 11.4. У необхідних випадках доктора філософії, звільнені з педагогічної роботи у зв'язку з переведенням на посади наукових співробітників для завершення докторської дисертації, можуть бути прикомандировані до інших вищих навчальних закладів або наукових установ за погодженням з ними. Вищі навчальні заклади і наукові установи, що дали згоду на прикомандирування наукового співробітника для завершення докторської дисертації, призначають йому наукового консультанта і здійснюють контроль за роботою наукового співробітника.
- Заробітна плата науковому співробітнику, прикомандированому до вищого навчального закладу, наукової установи, виплачується за його основним місцем роботи, а витрати на відрядження оплачуються відповідно до законодавства України.
- Посадові оклади докторів філософії, переведених для завершення докторської дисертації на посади наукових співробітників за місцем їх роботи, встановлюються на рівні посадових окладів наукових співробітників - кандидатів наук наукової установи, яка підпорядковується або входить до складу вищого навчального закладу, а для прикомандированих наукових співробітників - на рівні посадових окладів наукових співробітників - доктора філософії наукової установи, яка підпорядкована або входить до складу вищого навчального закладу, який його прикомандирував.
- 11.5. Доктора філософії, переведені для завершення докторських дисертацій на посади наукових співробітників у вищому навчальному закладі, після закінчення першого року перебування на посаді наукового співробітника проходять атестацію, за підсумками якої Вченою радою університету приймається рішення про подальше перебування їх на посаді наукового співробітника на наступний річний термін.
- 11.6. Доктора філософії, прикомандировані для завершення докторських дисертацій до вищих навчальних закладів, наукових установ, подають річний звіт Вченій раді ЗДМУ та науковій установі за місцем прикомандирування, висновки якої направляються вищому навчальному закладу, в штаті якого

перебуває науковий співробітник, і враховуються при вирішенні питання про його подальше перебування на цій посаді на наступний річний термін.

- 11.7. Після закінчення терміну перебування на посаді наукового співробітника для завершення докторської дисертації кандидат наук зобов'язаний подати докторську дисертацію і доповісти про це на Вченій раді вищого навчального закладу, наукової установи, де виконувалася дисертація.
- 11.8. Посади викладачів вищих навчальних закладів, що звільняються в результаті переведення докторів філософії на посади наукових співробітників для завершення докторської дисертації, можуть заміщуватися іншими особами відповідно до законодавства України.
- 11.9. За докторами філософії, переведеними на посади наукових співробітників для завершення докторських дисертацій, зберігається право повернення до ЗДМУ на посади викладачів з урахуванням набутого ними рівня кваліфікації.
- 11.10. Доктора філософії, які були переведені на посади наукових співробітників для завершення докторських дисертацій, але не завершили їх, надалі права вступу до докторантури та права отримання творчої відпустки не мають.